

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Sędziowie:	SSO Mariola Szmajduch SSO Grzegorz Tyrka (spr.)
Protokolant:	protokolant Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2016r. w Gliwicach

sprawy z powództwa T. B. (B.)

przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Okręgowej Służby Więziennej
w K.,

Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego w T.

o uchylenie prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby i o uposażenie za okres pozostawania poza służbą

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 8 kwietnia 2015 r. **sygn. akt** IV P 384/14

uchyla zaskarżony wyrok, znosząc w całości postępowanie przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach i przekazuje sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

(-) SSO Mariola Szmajduch (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Grzegorz Tyrka (spr.)

Sędzia Przewodniczący Sędzia

VIII Pa 172/15

UZASADNIENIE

Powód wniósł odwołanie do Sąd Rejonowego w Tarnowskich Górach, domagając się uchylenia prawomocnego orzeczenia Nr 3/2014 oraz zasądzenia na swoją rzecz od pozwanych Skarbu Państwa – dyrektora Aresztu Śledczego w

T., Aresztu Śledczego w T., dyrektora okręgowego Służby Więziennej w K., Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w K. uposażenia za czas pozostawania poza służbą w wysokości 40 000 zł.

Na uzasadnienie podano, że postępowanie dyscyplinarne było wadliwie prowadzone. W jego następstwie nieprawidłowo ustalono stan faktyczny i niesłusznie wymierzono karę dyscyplinarną wydalenia ze służby.

Pozwani: Areszt Śledczy w T. i Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w K. wniosli o odrzucenie pozwu wobec braku zdolności sądowej po ich stronie.

Pozwani: Skarb Państwa – Dyrektor Aresztu Śledczego w T. i Skarb Państwa – Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej w K. wniosli o oddalenie powództwa w zakresie żądania uchylecia prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej jako bezpodstawnego, wobec prawidłowej decyzji organów; zaś w zakresie roszczenia pieniężnego, wobec braku podstaw do ich dochodzenia na obecnym etapie postępowania i przed sądem pracy.

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach uznał, że sprawa jest z zakresu prawa pracy i rozpoznał ją w składzie jednego sędziego i dwóch ławników, stosując procedurę cywilną, w tym przepisy w sprawach z zakresu prawa pracy.

Wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2015 roku Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach oddalił powództwo i odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu.

W pisemnym uzasadnieniu Sąd I instancji ustalił, że powód był funkcjonariuszem służby więziennej, którego stosunek służbowy został oparty na mianowaniu. Miejscem pełnienia służby był Areszt Śledczy w T..

Dnia 27 lutego 2014 roku powód miał rozpocząć służbę o godzinie 7.30. Na polecenie dyrektora aresztu śledczego funkcjonariusze wchodzący na teren jednostki zostali poddani kontroli w zakresie stanu trzeźwości. W następstwie przeprowadzonych badań u powoda ustalono 0,378 promila alkoholu w wydychanym powietrzu. Wobec powoda zostało wszczęte postępowanie dyscyplinarne. Powodowi zarzucono, że w dniu 27 lutego 2014 roku o godzinie 7:20 stawił się na bramie jednostki Aresztu Śledczego w T. w celu pełnienia służby w stanie po użyciu alkoholu, co wykazało dwukrotnie przeprowadzone badanie na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu przeprowadzone za pomocą testerów trzeźwości: AlcoBlow, który wskazał, że funkcjonariusz znajduje się w stanie po użyciu alkoholu oraz AlcoSense PRODIGI, który pokazał u funkcjonariusza wynik 0,378 promila alkoholu w wydychanym powietrzu; czym dopuścił się naruszenia dyscypliny służbowej oraz nie dopełnił obowiązków wynikających z roty złożonego ślubowania dopuszczając się naruszenia zasad etyki zawodowej funkcjonariusza Służby Więziennej tj. o czyn z art. 230 ust. 3 pkt. 7, art. 230 ust. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 roku o Służbie Więziennej w związku z § 1 oraz § 5 regulaminu 1/2010 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 18 października 2010 roku w sprawie zasad etyki zawodowej funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej.

Orzeczeniem Nr 1/2014 z dnia 30 czerwca 2014 roku dyrektor Aresztu Śledczego wymierzył powodowi karę dyscyplinarną wydalenia ze służby za to, że powód stawił się w areszcie śledczym, celem pełnienia służby w stanie po użyciu alkoholu. Powód wniósł odwołanie od wydanego orzeczenia w pierwszej instancji do dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w K.. Prawomocnym orzeczeniem Nr 3/2014 dyrektor Okręgowy Służby Więziennej utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie. W związku z tym dyrektor Aresztu Śledczego rozkazem personalnym z dnia 21 sierpnia 2014 roku stwierdził wygaśnięcie stosunku służbowego powoda.

Sąd I instancji wskazał, że istotne w sprawie było ustalenie, czy powód stawił się w zakładzie, aby pełnić służbę, lub aby uzyskać urlop; czy przed badaniem spożył jabłko, i czy na wynik badania miało wpływ zażycie leku na astmę.

Sąd I instancji podał, że zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala przyjąć, że dnia 27 lutego 2014 roku powód stawił się w areszcie śledczym, aby pełnić służbę i nie spodziewał się, że zostanie w jego organizmie wykryty alkohol. Sąd I instancji stwierdził, że zjedzenie przez powoda jabłka lub zażycie leku nie miało wpływu na wynik badania zawartości alkoholu w organizmie, bowiem ani spożycie jabłka, ani zażycie leku nie powoduje wytworzenia się w organizmie alkoholu.

Sąd I instancji uznał, że roszczenia powoda nie zasługują na uwzględnienie, przy czym po stronie pozwanych: Aresztu Śledczego w T. i Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w K. brak legitymacji biernej.

Sąd I instancji podkreślił, że strona pozwana składa się z dwóch podmiotów: Skarbu Państwa - Dyrektora Aresztu Śledczego w T. oraz Skarbu Państwa - Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w K..

Sąd I instancji wskazał, że podstawą prawną rozpoznania sporu między stronami są normy prawne zawarte w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 roku o Służbie Więziennej (Dz.U. z 2014 roku, poz. 173). Sąd zwrócił uwagę, że pozwani nie są zakładami pracy w rozumieniu art. 3 k.p., a stosunek służbowy funkcjonariusza oparty jest na mianowaniu o charakterze administracyjnym.

Sąd I instancji uznał, że w prawidłowo przeprowadzonym postępowaniu dyscyplinarnym dokonano należytej oceny materiału dowodowego, a wymierzona powodowi kara była adekwatna do popełnionego przewinienia dyscyplinarnego.

Sąd I instancji podał, że konsekwencją oddalenia roszczenia o uchylenie orzeczenia dyscyplinarnego, jest również oddalenie roszczenia o wynagrodzenie za czas pozostawania poza służbą.

O kosztach postępowania Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 102 k.p.c.

Apelację wywiódł powód co do pozwanych: Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego w T. i Skarbu Państwa – Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w K.. Powód domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództwa.

Na uzasadnienie podano, że zaskarżony jest wadliwy, a w postępowaniu dyscyplinarnym zostało popełnionych wiele uchybień.

Pozwani wnieśli o oddalenie apelacji i zasądzenie na swoją rzecz od powoda zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie podano, że zaskarżony wyrok jest trafny i odpowiada prawu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda zasługuje na uwzględnienie, ale z innej przyczyny niż podane w apelacji.

I

Do sytuacji prawnej powoda zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 roku o Służbie Więziennej (t.j. Dz.U. z 2014 roku, poz. 173) – zwanej dalej ustawą o SW.

Bezsporne w niniejszej sprawie są okoliczności, że stosunek służbowy powoda został oparty na mianowaniu (art. 40 ustawy o SW); zaś miejscem pełnienia służby był Areszt Śledczy w T., a kierownikiem tej jednostki organizacyjnej jest ppłk J. S.. Orzeczeniem Nr 1/2014 z dnia 30 czerwca 2014 roku dyrektor Aresztu Śledczego w T. wymierzył powodowi karę dyscyplinarną wydalenia ze służby (art. 231 ust. 1, art. 252 ust. 1 pkt. 3, art. 232 pkt. 7, art. 237 ust. 1 ustawy o SW). Powód wniósł odwołanie od wydanego orzeczenia w pierwszej instancji do dyrektora okręgowego Służby Więziennej w K., którym jest płk M. G. w terminie (art. 231 ust. 8 pkt. 3, art. 253 ust. 1 ustawy o SW). Prawomocnym orzeczeniem Nr 3/2014 dyrektor okręgowy Służby Więziennej w K. utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie (art. 256 ust. 4 pkt. 1, art. 257 pkt. 2 ustawy o SW). W związku z tym dyrektor Aresztu Śledczego w T. rozkazem personalnym z dnia 21 sierpnia 2014 roku stwierdził wygaśnięcie stosunku służbowego powoda (art. 237 ust. 1, art. 258 ust.1 ustawy o SW).

Powód domaga się uchylenia prawomocnego orzeczenia Nr 3/2014 oraz domaga się zasądzenia na swoją rzecz „wynagrodzenia” za czas pozostawania poza służbą w wysokości 40 000 zł.

II

W pierwszej kolejności należy odnieść się do właściwości rzeczowej Sądu Pracy, a tym samym dopuszczalności drogi sądowej w rozumieniu art. 2 k.p.c. oraz prawidłowego oznaczenia strony pozwanej w procesie z powództwa funkcjonariusza Służby Więziennej.

Stosunki służby w służbach mundurowych (w wojsku, w Policji, w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w Agencji Wywiadu, w Służbie Wywiadu Wojskowego, w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, w Biurze Ochrony Rządu, w Straży Granicznej, w Państwowej Straży Pożarnej, w Służbie Więziennej i w Służbie Celnej) nie są stosunkami pracy, a administracyjnoprawnymi stosunkami służbowymi. Funkcjonariusze tych służb pełnią służbę na podstawie mianowania. Mianowanie w służbach zmilitaryzowanych i mundurowych jest indywidualnym aktem administracyjnym, a więc jednostronnym, władczym działaniem organu administracyjnego. Funkcjonariusz służb mundurowych nie jest więc pracownikiem w rozumieniu art. 2 k.p. Pracownikiem w rozumieniu art. 2 k.p. i art. 76 k.p. jest osoba, która w wyniku mianowania nawiązuje stosunek pracy, nie jest nim natomiast osoba mianowana na stanowisko, co do której akt mianowania powoduje powstanie stosunku służbowego o charakterze administracyjnoprawnym.

Stanowisko to jest utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego i Trybunału Konstytucyjnego. Takie stanowisko wyraził Sąd Najwyższy w: postanowieniu z dnia 12 września 1984 roku, w sprawie I PR 93/84, opublikowanym w OSNCP z 1985 roku, nr 5-6, poz. 73; uchwale z dnia 5 grudnia 1991 roku, w sprawie I PZP 60/91, opublikowanej w OSNCP z 1992 roku, nr 7-8, poz. 123; postanowieniu z dnia 9 kwietnia 1992 roku, w sprawie III ARN 17/92, opublikowanym w OSP z 1993 roku, nr 2, poz. 44; uchwale z dnia 18 grudnia 1992 roku, w sprawie III AZP 27/92, opublikowanej w OSNCP z 1993 roku, nr 9, poz. 141; uchwale z dnia 26 maja 1995 roku, w sprawie I PZP 13/95, opublikowanej w OSNAPiUS z 1995 roku, nr 23, poz. 286; postanowieniu z dnia 17 stycznia 1997 roku, w sprawie I PKN 66/96, opublikowanym w OSNAPiUS z 1997 roku, nr 20, poz. 401; wyroku z dnia 11 stycznia 2001 roku, w sprawie I PKN 183/00, opublikowanym w OSNAPiUS z 2002 roku, nr 17, poz. 411; uchwale z dnia 7 stycznia 2006 roku, w sprawie III PZP 1/05, opublikowanej w OSNP z 2006 roku, nr 15-16, poz. 227. Takie stanowisko wyraził Naczelny Sąd Administracyjny: w wyroku z dnia 5 czerwca 1991 roku, w sprawie II SA 35/91, opublikowanym w ONSA z 1991 roku, nr 3-4, poz. 64; postanowieniu z dnia 29 stycznia 1993 roku, w sprawie II SA 2468/92, opublikowanym w ONSA z 1994 roku, nr 2, poz. 58; wyroku z dnia 30 czerwca 1992 roku, w sprawie II SA 161/92, opublikowanym w ONSA z 1994 roku, nr 1, poz. 8; wyroku z dnia 13 lutego 1997 roku, w sprawie II SA/WR 314/96, opublikowanym w ONSA z 1998 roku, nr 1, poz. 16; wyroku z dnia 9 stycznia 2001 roku, w sprawie II SA 1579/00 (strona internetowa: (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl>)); uchwale z dnia 5 marca 2001 roku, w sprawie OPS 17/00, opublikowanej w ONSA z 2001 roku, nr 3, poz. 100; wyroku z dnia 26 września 2001 roku, w sprawie II SA/RZ 1954/00 (strona internetowa: (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl>)); wyroku z dnia 24 stycznia 2008 roku, w sprawie I OSK 1903/06 (strona internetowa: (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl>)). Takie stanowisko wyraził Trybunał Konstytucyjny w: uchwale z dnia 25 stycznia 1995 roku, w sprawie W 14/94, opublikowanej w OTK z 1995 roku, nr 1, poz. 19; wyroku z dnia 12 maja 1998 roku, w sprawie U 17/97, opublikowanej w OTK-ZU z 1998 roku, nr 3, poz. 34; wyroku z dnia 29 czerwca 2006 roku, w sprawie P 30/05, opublikowanym w OTK-ZU z 2006 roku, nr 6A, poz. 70.

W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przepisy przekazujące spory funkcjonariuszy służb mundurowych na drogę postępowania przed sądem pracy mają wyłącznie charakter norm procesowych, określających właściwość rzeczową sądów pracy w wymienionych w nich rodzajach spraw. Z mocy takiej normy sprawy w niej określone nie stają się sprawami z zakresu prawa pracy w znaczeniu materialnym, ale sprawami cywilnymi w znaczeniu formalnym w rozumieniu art. 1 k.p.c., jako „inne sprawy, do których przepisy Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się z mocy ustaw szczególnych”. Z tego względu podkreśla się, że właściwość sądu pracy jest zastrzeżona zarówno do spraw z zakresu prawa pracy określonych w art. 476 § 1 k.p.c., jak i spraw nienależących do tej kategorii, ale przekazanych do właściwości sądu pracy z mocy przepisu szczególnego. Konsekwencją tego jest, że te ostatnie podlegają rozpoznaniu według zasad procesowych przewidzianych w przepisach o postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu prawa pracy – uchwały: z dnia 6 lipca 2011 roku, w sprawie II PZP 1/11, opublikowana w OSNP z 2012 roku, nr 1-2, poz. 2; z

dnia 13 sierpnia 2013 roku, w sprawie III PZP 4/13, opublikowana w OSNP z 2014 roku, nr 1, poz. 1; z dnia 13 sierpnia 2013 roku, w sprawie III PZP 5/13, opublikowana w Biuletynie SN z 2013 roku, Nr 8; wyroki: z dnia 16 czerwca 2009 roku, w sprawie I PK 226/08, opublikowany w OSNP z 2011 roku, nr 3-4, poz. 33; z dnia 28 maja 2013 roku, w sprawie I PK 262/12, (strona internetowa: www.sn.pl); postanowienie z dnia 19 lutego 2014 roku, w sprawie I PK 265/13, opublikowane w Legalis.

Okoliczność, że funkcjonariusz służby mundurowej nie jest pracownikiem w rozumieniu art. 2 k.p., lecz funkcjonariuszem Państwa, wykonującym służbę na podstawie stosunku administracyjnoprawnego, nie może przesądzać o odstąpieniu od wymagań wynikających z założenia, że stroną jest tylko taki podmiot (osoba fizyczna, osoba prawna – art. 64 § 1 k.p.c., pracodawca nieposiadający osobowości prawnej – art. 460 k.p.c.), któremu przysługuje zdolność sądowa.

Okręgowe inspektoraty Służby Więziennej, Zakłady karne i areszty śledcze są jednostkami organizacyjnymi Służby Więziennej, które są reprezentowane przez dyrektorów. Pomimo wyodrębnienia organizacyjnego jednostki te nie mają samodzielności finansowej. Zdolność sądowa przysługuje, zgodnie z art. 67 § 2 k.p.c., Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez organ jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie, lub organ jednostki nadrzędnej.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że zgodnie z art. 263 ustawy o SW od orzeczenia [...] kończącego postępowanie dyscyplinarne funkcjonariuszowi przysługuje prawo wniesienia odwołania do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu pracy, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia lub postanowienia wraz z uzasadnieniem. Cytowana norma prawna ma charakter procesowy i wskazuje na właściwość rzeczową sądu. W związku z tym roszczenie powoda nie jest sprawą z zakresu prawa pracy w rozumieniu art. 476 § 1 k.p.c. Należy zauważyć, że cytowany przepis prawny wskazuje, iż odwołanie do sądu pracy przysługuje na orzeczenie kończące postępowanie dyscyplinarne, a więc orzeczenie Nr 3/2014 z dnia 21 sierpnia 2014 roku wydane przez dyrektora okręgowego Służby Więziennej w K.. Zatem w sprawie o uchylenie orzeczenia Nr 3/2014 stroną pozwaną jest Skarb Państwa – reprezentowany przez dyrektora okręgowy Służby Więziennej w K..

Zgodnie z art. 221 ust. 1 pkt. 4 ustawy o SW uchylenie prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby, [...] – stanowi podstawę do wszczęcia postępowania w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego. Do prowadzonego postępowania stosuje się odpowiednio art. 38 i art. 39. Natomiast art. 221 ust. 2 ustawy o SW stanowi, że w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami sprawy, można odstąpić od przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego lub przeprowadzić je w ograniczonym zakresie; zaś ust. 3 stanowi postępowanie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza przełożony właściwy do stwierdzenia wygaśnięcia stosunku służbowego albo zwolnienia ze służby funkcjonariusza

Natomiast art. 223 ust. 1 ustawy o SW stanowi, że funkcjonariuszowi, z którym ponownie nawiązano stosunek służbowy albo wobec którego umorzono postępowanie, o którym mowa w art. 221, przysługuje za okres pozostawania poza służbą świadczenie pieniężne równe uposażeniu na stanowisku służbowym zajmowanym bezpośrednio przed ustaniem stosunku służbowego, nie więcej jednak niż za okres 6 miesięcy i nie mniej niż za 1 miesiąc.

Cytowane normy prawne wskazują, że uchylenie kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby stanowi podstawę do wszczęcia procedury ponownego nawiązania stosunku służbowego. Zatem prawo do uposażenia za okres pozostawania poza służbą jest możliwe po ponownym nawiązaniu stosunku służbowego. Na obecnym etapie to roszczenie jest przedwczesne.

Na podstawie art. 220 ustawy o SW roszczenie o uposażenie rozpatruje sąd właściwy w sprawach z zakresu prawa pracy. Cytowana norma prawna wskazuje na właściwość rzeczową sądu, bowiem i to roszczenie nie jest sprawą z zakresu prawa pracy (art. 476 § 1 k.p.c.). Stroną pozwaną przy roszczeniu o uposażenie za okres pozostawania poza służbą jest Skarb Państwa – dyrektor Aresztu Śledczego w T..

Po stronie pozwanej nie mogą występować ani Areszt Śledczy w T., ani Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w K., bowiem podmioty te w niniejszej sprawie nie mają zdolności sądowej. Należy zaakcentować, że niniejsza sprawa nie jest z zakresu prawa pracy i nie dopuszczalnym jest zastosowanie art. 460 k.p.c. W związku z tym pozew przeciwko w/w dwóm podmiotom należało odrzucić (art. 199 § 1 pkt. 3 k.p.c.).

Konsekwencją występowania po stronie pozwanej Skarbu Państwa reprezentowanego przez dyrektora Aresztu Śledczego w T. oraz przez dyrektora okręgowego Służby Więziennej w K. jest obowiązek stosowania art. 133 § 3 zdanie drugie k.p.c.

Należy pamiętać, że w sytuacji, gdy stroną jest Skarb Państwa, zawiadomienie - stosownie do art. 133 § 3 zdanie drugie k.p.c. - powinno być doręczone nie pełnomocnikowi procesowemu, lecz w sposób określony w art. 133 § 2 k.p.c., a więc organowi uprawnionemu do reprezentowania Skarbu Państwa przed sądem lub do rąk pracownika upoważnionego do odbioru pism sądowych. Nieprawidłowe zawiadomienie o terminie rozprawy i brak reprezentacji strony (Skarbu Państwa) na tej rozprawie, stanowi o nieważności postępowania ze względu na pozbawienie jej możliwości obrony swych praw (art. 379 pkt. 5 k.p.c.) – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 1999 roku, w sprawie II CKN 139/98, opublikowany w Legalis.

Należy dodać, że skoro niniejsza sprawa nie jest z zakresu prawa pracy, to nie można także stosować normy prawnej zawartej w art. 35 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2014 roku, poz. 1025 ze zm.), a art. 12 i art. 13 tej ustawy.

III

W niniejszej sprawie zachodzi nieważność postępowania.

Zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania.

Zgodnie z art. 379 pkt. 4 k.p.c. nieważność postępowania zachodzi: jeżeli skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa albo jeżeli w rozpoznaniu sprawy brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy.

Na rozprawach dnia 16 lutego i 8 kwietnia 2015 roku Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach rozpoznawał sprawę w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.

Należy przypomnieć treść art. 47 § 1 k.p.c., zgodnie z którym w pierwszej instancji sąd rozpoznaje sprawy w składzie jednego sędziego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Skład jednego sędziego jako przewodniczącego i dwóch ławników został przewidziany dla niektórych spraw z zakresu prawa pracy oraz spraw ze stosunków rodzinnych (art. 47 § 2 k.p.c.).

Z dotychczasowych rozważań prawnych wynika, że sprawy o uchylenie orzeczenia w przedmiocie kary dyscyplinarnej oraz o uposażenie nie są sprawami z zakresu pracy w rozumieniu art. 476 § 1 k.p.c. Należy zauważyć, że do rozczeń powoda nie stosuje się przepisów prawa pracy a ustawę o SW. W związku z tym Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach winien był orzekać w składzie jednego sędziego, ewentualnie trzech sędziów zawodowych (art. 47 § 1 lub § 4 k.p.c.).

Skład sądu niezgodny z przepisami prowadzi w każdym wypadku do nieważności postępowania (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 1968 roku, w sprawie III CZP 119/68, opublikowana w Legalis), którą sąd drugiej instancji (art. 378 § 1 k.p.c.) oraz Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 1 k.p.c.) biorą z urzędu pod rozwagę.

Sąd Okręgowy na mocy art. 386 § 2 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok, zniósł w całości postępowanie przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach i przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania. Nie zachodziła potrzeba odnoszenia się do zarzutów podniesionych przez powoda w ramach podstawy naruszenia przepisów prawa materialnego, z uwagi na

to, że oceny takiej Sąd II instancji może dokonać tylko w odniesieniu do orzeczenia, które zapadło w ważnym postępowaniu – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2002 roku, w sprawie II UKN 771/00, opublikowany w OSNP z 2003 roku, Nr 21, poz. 524.

(-) SSO Mariola Szmajduch (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Grzegorz Tyrka (spr.)

Sędzia Przewodniczący Sędzia